

Ellenzéki kerekasztal

Az MSZMP "kerekasztal" megbeszéléseket szorgalmaz — mint ha az uralkodó párt csupán az egyik volna az egyenlő társadalmi szervezetek között. Olyan tárgyalások azonban, amelyek az állítólagos egyenrangúság szellemében körül, nyilvánvalóan semmire nem köteleznék a hatalmat, mi több, alkalmasnak bizonyulnának arra, hogy megosszák a független politikai szervezeteket. Az ellenzéknek látnia kell csak egyúttal erővel, világos, közös álláspontot kialakítva lephet fel esélytel a magyarországi demokrácia megteremtése érdekében.

Felismerve ezt, a Szabad Demokráciák Szövetségének közgyűlése elfogadta a *Független Jogász Fórum (FJF)* felhívását a független politikai szervezetek együttműködésére, amelynek során a szövetség közvetítői szerepet kíván betölteni. Három nappal ezután, március 22-én, az ELTE Jogi Karán megtörtént az *első egyeztető tárgyalás az ellenzéki kerekasztal létrehozására*, nyolc politikai szervezet és az FJF részvételével. A két és fél óráos megbeszélésen az SZDSZ-t Magyar Bálint, a Magyar Demokrata Fórumot Gergely András és az Abad György, a Fideszt Kövér László és Orbán Viktor, a Bajcsy-Zsilinszky Baráti Társaságot Vigh Károly, a Független Kisgazda-pártot Boros Imre, a Magyar Szociáldemokrata Pártot Révész M. Tamás, a Magyar Néppártot Varga Csaba, a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligáját Vitély László és Bruszt László, az FJF-t pedig Konya Imre, Sólyom László (egyben MDF-tag) képviselték.

A tárgyaláson részint politikai, részint szervezeti jellegű megállapodás született a nyolcak között. Politikai eredménynek tekinthetjük mindenekelőtt azt, amit a kiadott közlemény is lezögez: "A kerekasztal létrehozói olyan népszavazás érvényesítésére törekvő független, ellenzéki szervezetek, amelyek nem osztóznak és nem is kívánnak osztózni a hatalmi monopólium kiváltságaiban és nem is köntnek szövetséget erre törekvő szervezetekkel." A résztvevők tudatosan vállalták tehát az ellenzéki köztársasági és hogy mint ilyen szervezetek fognak együttműködni a közeljövőben. Meg kell azonban jegyeznünk ennek az ígéretnek a teljesítéséhez a szociáldemokratáknak az MSZMP-hez a néppártiaknak a Hazafias Népparthoz való viszonyát tisztázniuk kell, amit az előbbi esetben a valamikori koalíció hagyományának tekintése körüli konfliktus, az utóbbiban pedig a vezetésbeli személyi összefonódások nehezítik meg. Fontos eredmény az is, hogy a tárgyalópartnerek elismerik az FJF-t pártatlan követítőnek, illetéktelen a januárban ajánlkozó Új Márciusi Fronttal, amelynek felhívását mint ismeretlen, az MDF személyi okok miatt nem fogadta el.

A résztvevők negyfelé témakörben kívánják egyeztetni álláspontjukat:

1. Milyen módon és formában tárgyaljanak majd az MSZMP-vel? (E kérdésben állást foglalni arról is sürgetőbb, mivel az MSZMP április 8-ára óriás kerekasztalt akar összehívni, "technikai megbeszélés" címszó alatt.)

2. Mi az ellenzék viszonya az alkotmányozáshoz? Amiben a részt-

vevő politikai szervezetek egyetértenek az új alaptörvény megalkotását szabad választásokkal kell megelőzniük.

3. Milyen választási rendszerrel vásároljon az ellenzék? Nyilvánvalóan a szorított választásokon átmeneti törvényt kell hozni, amelyre vonatkozóan azonban a résztvevők álláspontja — korábbi megnyilvánulásaikból ítélve — egyelőre eltér egymástól.

4. Milyen szabályozást kell elvégezni a politikai szervezetek köztársasági támogatását és rendezni a győzti helyzetüket?

Látható, a témakörök az átmeneti időszak kérdéseit, a független szervezetek működési feltételeinek és a választások előtti státuszuknak a tisztázását ölelik fel. Ugyanakkor a résztvevők lezögeztek: az ellenzéki kerekasztal nem tekintik testületnek, vagyis nem hoznak a tagszervezetek kötelező határozatokat, viszont mindegyik szervezetnek be kell jelentenie azt az esetleges tény, hogy valamely kérdésben nem egyet a többivel. Egy-egy szervezet 2-3 embert delegálhat a közös megbeszélésekre. Hogy a különböző valóban szervezetük álláspontját képviselik, arra garanciát nyújthat az a kimondott — bár a kigazdák és a szociáldemokraták esetében még nem megvalósított — elv, amely szerint a kerekasztal mellett választott vezetőségek rendelkező politikai szervezetek foglalnak helyet. Végül megállapodtak abban is, hogy új szervezetek csak a jelenlévők egyhangú egyetértésével kapcsolódhatnak be a tárgyalásokba.